

ROZWIĄWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek, dnia 15 lutego 1923 r.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Powrót do zdrowia ministra Sosnkowskiego.

(wp) Po parotygodniowej chorobie w dniu onegdajszym minister spraw wojskowych, gen. Sosnkowski rozpoczął urzędowanie w biurze. Przez dłuższy czas p. minister najpilniejsze sprawy załatwiał w swoim mieszkaniu.

Obecnie gen. Sosnkowski przygotowuje się do obszernego expose, które w niedługim czasie wygłosi w sejmowej komisji wojskowej.

Z tego też powodu p. minister Sosnkowski, pomimo złego stanu zdrowia, nie może wyjechać na urlop kuracyjny.

Objęcie części pasa neutralnego 15 b. m.

(wp) Objęcie przez policję pasa neutralnego przyznanego Polsce ustalono definitywnie na dzień 15 b. m. Niezwłocznie po objęciu terytorium położonego w pasie neutralnym przez władze polskie, dyrekcja kolejowa przystąpi do naprawy toru kolejowego w okolicy Oran.

Posiedzenie Rady ministrów.

(wp) Rada ministrów na wczorajszym posiedzeniu rozpatrywała m. in. wniosek o ratyfikacji układu sanitarnego polsko-rosyjskiego, wniosek o zatwierdzenie układu polsko-niemieckiego w sprawie tranzytu przez Górny Śląsk, oraz sprawę konsultacji polskiego w Jerozolimie.

Sejmowe koło nauczycielskie Ch. Z. J. N.

(wp) Posłowie i senatorowie ze stronnictw zgrupowanych koło Ch. Z. J. N. i zajmujących się sprawami oświatowymi, zorganizowali sejmowe koło nauczycielskie Ch. Z. J. N.

Na prezesa koła wybrano dr. Mendrysa, na wiceprezesa — Konopczyńskiego, Mianowskiego, Sienińskiego, na sekretarza — Nowickiego. Oprócz powyższych do koła należy 19 posłów i senatorów.

Kóło pozostaje w kontakcie z towarzystwem nauczycieli szkół średnich i wyższych, oraz ze stowarzyszeniem chrześcijańsko narodowym nauczycieli szkół powszechnych.

TELEFONEM Z WARSZAWY

ROZBUDOWA SIECI KOLEJOWEJ.

*) Ministerstwo kolei żelaznych rozpoczyna budowę linii, mającej na celu dogodniejsze połączenie sieci kolejowej górnośląskiej z siecią kolejową krakowską, a to w celu łatwiejszego przesyłania transportów z Górnego Śląska na zachód.

Projektowane jest utworzenie od Myslowic do Krakowa szeregu nowych stacji, celem zwiększenia zdolności przewozowych. Projektowana jest również rozbudowa stacji Dziedzice.

Ministerstwo kolei żelaznych ukończyło opracowanie projektu rozbudowy sieci górnośląskiej, roboty zaś na szerszą skalę będą podjęte na wiosnę.

Ministerstwo kolei żelaznych wszczęło pracę celem przygotowania odpowiednich zarządzeń, potrzebnych dla uruchomienia pociągu polskiego przez Prusy Wschodnie do Gdańska.

BANK EMISYJNY.

*) Minister skarbu p. Grabski zamierza w

Nie uważając na kurs **DOLARÓW** polecam nadal
na raty wszelką garderobę męską i damską
oraz bieliznę i t. p. tylko w firmie „**Oszczędność**”

Wólczańska 43. I-sze piętro front.

5390s9

Nareszcie!

ROZWIĄZANIE RADY MIEJSKIEJ.

Wskutek poruszenia przez prasę stosunków jakie panują w naszym „miejskim parlamencie“ przy ul. Pomorskiej; zdekompletowanie składu Rady Miejskiej, rozmaite afery, cukrowe, naftowe, ceglane i t.p. poseł łódzki p. Karol Chądzyński (Zw. Lud. Nar.) przed dwoma tygodniami zwrócił się do p. prezesa rady ministrów i ministra spraw wewnętrznych

gen Sikorskiego z memorjałem w sprawie rozwiązania obecnej Rady Miejskiej. Gen Sikorski obiecał rozpatrzyć memorjał na jednym z najbliższych posiedzeń Rady ministrów. I rzeczywiście wczoraj sprawa ta była rozpatrywana i **UCHWALONO RADE MIEJSKA M. ŁODZI ROZWIĄZAĆ.** Wybory przeprowadzić w najbliższym czasie.

Gen. Sikorski mówi...

SPRAWA WYDALENIA Z POLSKI ŻYDÓW ROSYJSKICH.

WARSZAWA 14 2 (AW) „Kurjer Warszawski“ zamieszcza wywiad z gen. Sikorskim, w aktualnej sprawie wydalania z Polski żydów napływowych z Rosji.

Już w r. 1921, kiedy zjawisko ucieczki do Polski przybrało charakter masowy — mówi gen. Sikorski — ministerstwo spraw wewnętrznych ustaliło zasadę, że tylko zbiegom politycznym można udzielić schronienia na terenie państwa Polskiego. Sprawę uchodźców innych kategorii rozwiązano w ten sposób, że nakazano podać ich ścisłej ewidencji i zobowiązać do wyjazdu. Ewidencja jednak nie wydała żadnych rezultatów, gdyż zarejestrowało się około 15,000 uchodźców niepolitycznych, gdy tymczasem, według obliczeń, ilość niezarejestrowanych sięga kilkuset tysięcy osób. Gen. Sikorski podkreślił, że w ostatnim okólniku, wydanym w sprawie wydalania uchodźców, nadal całkowicie prawo azylu, obowiązujące w stosunku do uchodźców politycznych, natomiast dla tych, którzy uchyliłi się od rejestracji okólnik zawiera bardzo po-

ważne zastrzeżenia poprzednich zarządzeń. Do decyzji powołane zostały bezapelacyjne władze pierwszej instancji na całym obszarze Rzeczypospolitej, co jedynie zagwarantować może sprawność wykonania. (Sprawność tą mieliśmy czas podziwiać przy konfiskowaniu pism Przyp. Red)

Sprawa ta — mówił gen. Sikorski — nie ma najzupełniej charakteru politycznego. Jest to zupełnie zrozumiałe zarządzenie administracyjne. (?) Wobec ostatniego okólnika posłowie żydowscy zmierzają do zmobilizowania wszystkich sił, aby obalić w Senacie ustawę o prowizorjum. Głosowanie w kom. wykazuje, że nie jest to wykluczonem.

Dalszy bieg wypadków, nie da się zdaniem gen. Sikorskiego, przewidzieć.

Jedyną podstawą zarządzeń, jest interes państwa, którego rząd musi pilnie strzec. (Ze interes państwa przechodzi kolejno w interes przez p. Sikorskiego uprzywilejowanych żydów to każdy z nas widzi zadobrze Przyp. Red)

Zarzewie nowej wojny.

„MORNING POST“ O KONFERENCJI LOZANSKIEJ. TURCJA, NIEMCY ORAZ SOWIETY
CHCA WYWOŁAĆ NOWĄ WOJNĘ EUROPEJSKĄ

LONDYN 14 2 (AW) „Morning Post“ w artykule p. t. „Lekcja Lozańska“ pisze: „Wszelkie szanse pokojowe załatwienia sprawy na Wschodzie spoczywają dziś w rękach Turcji. Taki wniosek można wyciągnąć z oświadczenia lorda Curzona. Pismo podkreśla, że polityka Ismet paszy w Angorze jest polityką Abdul Hamida w Konstantynopolu, Lenina w Moskwie, dr. Cuno w Berlinie manowicie polityką wywołania nieporozumienia między Sprzymierzonymi. Jeżeli cywili-

zacja Europy ma być uratowana, należy położyć kres polityce tego rodzaju. Jedyną drogą rekonstrukcji Europy jest porozumienie między gabinetami Londynu i Paryża. Alternatywą dla meżów stanu Europy jest albo wznowienie ententy cordiale, albo nowa wojna europejska. Usługa, jaką oddał Ismet pasza jest ta, że wskazał on te alternatywy. Meżowie stanu wobec tego powinni szybko uczynić wybór.

krótkim przeciągu czasu przystąpić do organizowania banku emisyjnego.

Prace organizacyjne rozpoczną się prawdopodobnie po uchwaleniu przez izby prawodawcze ustawy ramowej, do której włączony ma być artykuł, upoważniający ministra skarbu do utworzenia banku emisyjnego.

WYJAZD PREZ. RZECZPLITEJ DO KRAKOWA

*) 24 b. m. prezydent Rzeczypospolitej p. Wojciechowski, gen. Sikorski niektórzy ministrowie, oraz szef sztabu Piłsudski, wyjeżdżają do Krakowa celem wzięcia udziału w uroczystościach pogrzebowych, które odbędą się 25 b. m. w celu uczczenia ułanów legionowych, poległych w słynnej szarży na okopy rosyjskie pod Rokitną. Uroczystości te odbędą się na Wawelu.

ZAKAZ WYWOZU PRODUKTÓW Z POLSKI.

*) Na ostatnim posiedzeniu komitetu ekonomicznego rady ministrów uchwalono bezwzględny zakaz wywozu: żyta, pszenicy, paszy, owsa bydła, koni, trzody chlewnej, mięsa, tłuszczów i wędlin zagranicę. Jęczmień, słód, jaja i cukier mogą być wywożone za zezwoleniem głównego urzędu wywozu i przywozu według norm, uchwalonych przez komitet ekonomiczny rady ministrów, z udziałem komisarza do walki z drożyzną, któremu przysługuje prawo sprzeciwu. W tym wypadku sprawa przechodzi na radę ministrów.

Komitet ekonomiczny przyjął również wniosek w sprawie udzielenia kredytów samorządom i współdzielniom na masowe zakupy żywności, która ma być sprzedawana po tanich cenach.

Z ostatniej chwili!

ZWIEDZNIERADJOSTACJI.

WARSZAWA 14 (PAT) Wczoraj o godz. 10 rano członkowie komisji komunikacyjnej odbędą wycieczkę do budującej się pod Warszawą radjostacji.

NIEMCY CHCĄ RATOWAC MARKĘ.

PARYŻ 14 (PAT) Havas donosi z Berlina: Obiegają tu pogłoski, że Bank Rzeszy przeznaczył 100 milionów mk. złotych na zakup marek niemieckich na rynkach zagranicznych, a zwłaszcza w Nowym Jorku i Amsterdamie. Rząd niemiecki usiłuje jakoby nakłonić banki przede wszystkim zaś bank Mendelsohn, aby dołożyły wszelkich starań w celu utrzymania kursu marki w obecnym okresie.

„NOWOJE WREMIA” O ROSJI BOLSZEWICKIEJ.

BELGRAD 14.2 (AW) Wychodzące w Belgradzie „Nowoje Wremia” w artykule pt. „Rozprzedaż Ruskaj Ziemi” pisze: „Na koniec trzecia międzynarodówka przystąpiła do pracy twórczej. Zniosła ona w Rosji całkowicie większą własność ziemską, natomiast wydała Niemcom całe księstwo o powierzchni 250 kwadratów wiorst. W Lozannie przedstawiciele Moskwy jaknajenergiczniej występowali przeciwko udzieleniu w Turcji jaknajmniejszych przywilejów cudzoziemcom, sami zaś przyznali Niemcom nadzwyczajne przywileje. Nie podlegają oni nawet sądom sowieckim, nieplacą cel od uwożonych towarów. Widzimy z tego, jak olbrzymie prawa posiadają w Rosji Niemcy.

Z KOMISJI SKARBOWEJ.

WARSZAWA 14 (PAT) Dzisiejsze obrady sejmowej komisji skarbowej poświęcone było rozpatrzeniu projektu zmian przepisów o państwowym podatku dochodowym. Referował poseł Byrka, wykazując zmiany, zaproponowane przez ministerstwo skarbu do ustawy o podatku dochodowym. I tak w art. 1 projektu podniesiono minimum egzystencji ze 180 tys. na 2 miliony, w art. 6 podano jest nowa skala dochodowa i stopa procentowa podatku, która rozpoczyna się od 2 proc. przy 2 milionach i dochodzi do 25 proc. przy 115 milionach dochodu. Art. 18 ustala wysokość podatku od dochodów stałych, (poborów) których przy do-

Objęcie pasa neutralnego przez Polskę.

DZIS ROZPOCZNIE SIĘ OBEJMOWANIE PRZEZ POLICJĘ PAŃSTWOWĄ CZĘŚCI PASA NEUTRALNEGO.

WILNO 14. 2 (AW) Akcja objęcia części pasa neutralnego w myśl decyzji Ligi Narodów przez administrację polską rozpocznie się 15 b. m. o godz. 7 rano. Akcją dokona policja państwowa. Przechodząca pod administrację polską część pasa, wejdzie w skład powiatu wileńsko-trockiego. Linję delimitacyjną zajmie straż graniczna.

ODEZWA DO LUDNOŚCI.

WILNO 14. 2 (AW) Delegat rządu p. Roman wydał w języku polskim i litewskim odezwę do ludności części pasa neutralnego, przyznanej Polsce. Odezwa ta zostanie rozplakatowana we wszystkich miejscowościach pasa neutralnego.

DEPEZA DO RZĄDU LITEWSKIEGO.

KOWNO 14. 2 (AW) Delegat rządu w Wilnie wysłał 14 b. m. do Kowna następujące radio: „Kowno — Minister spraw wewnętrznych. Z polecenia mojego rządu przystępujemy z dniem 15 b.

Wśród ludności polskiej w przyznanej nam części pasa neutralnego panuje nastrój niecierpliwego oczekiwania. Stwierdzono, że ludność litewska i żydowska, najwidoczniej ze względów gospodarczych, przychylnie odnosi się do sprawy objęcia części pasa neutralnego przez władze polskie.

m, do podjęcia przez podległe organy administracyjne tej części terytorium pasa neutralnego, która zgodnie z uchwałą rady Ligi Narodów dnia 2 m. b. została oddana władzy polskiej, Komunikując o powyższym, mam zaszczyt prosić pana Ministra o wydanie podległym organom, które będą obejmowały teren przyznany administracji litewskiej, zarządzeń zmierzających do zapobieżenia możliwym nieporozumieniom przy wykonywaniu przez władze administracyjne obu państw poruczonych im przez ich rządy czynności. Czekam na odpowiedź radiotelegraficzną. Podpisano (—) Walery Roman, delegat rządu w Wilnie.

Sprawa o „numerus clausus”.

SEJMOWA KOMISJA KONSTITUCYJNA OBRADUJE NAD „NUMERUS CLAUSUS” DLA ŻYDÓW.

Sejmowa komisja konstytucyjna pod przewodnictwem ks. Lutosławskiego rozpatrywała sprawę „numerus clausus” w uniwersytetach, oddaną jej do rozpatrzenia przez komisję oświatową.

Profesor Konopezyński wygłosił referat w którym dowodzi, że państwo samo musi re-

„WYZWOLENIE” W OBRONIE ŻYDÓW.

Posel Chromiński (Wyzwolenie) zwrócił uwagę, że zapomniano o art. 111 K., która brzmi: „Zaden obywatel nie może być ograniczony w prawach swoich”. Regulację procentową zdaniem mówcy należałoby w myśl tej zasady, stosować i do innych mniejszoci narodowych.

KLUB ŻYDOWSKI OBAWIA SIĘ EMIGRACJI ŻYDÓW ZAGRANICĘ.

Posel Ranch (Klub żydowski) wyraża zdanie, że wprowadzenie „numerus clausus” wywoła emigrację młodzieży żydowskiej i wrogotę młodzież dla Polski usposobi. (A obecnie żydzi nie są wrogami Polski? Przyp. Red.) Poza-

WPROWADZENIE „NUMERUS CLAUSUS” NIE WYJDZIE NA KORZYŚĆ... POLAKÓW.

Posel Gruenbaum zwraca uwagę na sprzeczność nagłego wniosku Z.L.N. z konstytucją, a także traktatem o mniejszościach narodowych. Wprowadzenie procentowości na uniwersytetach pociągnęłoby zdaniem mówcy za sobą także i wprowadzenie jej w innych dziedzinach życia polsko-

ODPOWIEDZ POSŁÓW KS. LUTOSŁAWSKIEGO I DUBANOWICZA.

Posel ks. Lutosławski odpowiada przeciwnikom wniosku Zw. Lud.-Nar. i oświadcza, że szkolnictwo wyższe utrzymuje państwo po to, aby życiu publicznemu dostarczyć ludzi, którzy byliby zdolni państwo prowadzić. Okoliczność ta zmusza nas do zapewnienia możliwości kształcenia się Polakom. Następnie ks. Lutosławski odczytał list jednego z amerykańskich profesorów

chodzie 2 milionów wynosić będzie 0.3 proc, a przy dochodzie 50 milionów dojdzie do 11.5 proc. Wreszcie art. 19 przewiduje przy równaniu wysokości podatku do cen żyta, a artykuł ostatni postanawia, że moc ustawy rozciąga się tylko na rok 1923 r. W rozprawach nad art. 1 zabierali głos posłowie: Michalski, Gościński, Kowalczyk, Łypaczewicz i Moraczewski. Mówcy zgadzają się w zasadzie na ustalone w projekcie minimum egzystencji podnoszą jednak konieczność uproszczenia systemu wymiaru podatku.

Posel Diamand zasadniczo godzi się z treścią

gulować stosunki pomiędzy swymi obywatelami Żydzi mają dwa razy większy dostęp do uniwersytetów, aniżeli Polacy, dzięki swojej powadze ekonomicznej. W traktacie o mniejszościach narodowych niema nie takiego, co by się sprzeciwilo uregulowaniu tej sprawy.

Posel Smiarowski („Wyzwolenie”) zaznacza, że nie należy prowadzić na temat „numerus clausus” dyskusji politycznej, lecz trzeba ograniczyć się do rozważenia pytania, czy sprawa zgodna jest z zasadami konstytucji.

tem wywoła „numerus clausus” szereg następstw prawnych, polegających na fałszowaniu poddaństwa w aktach urodzenia (Przecież dzisiaj już jesteśmy zalani rozmaitemi fałszowanymi świadectwami Przyp. Red.)

żydowskiego, co nie we wszystkich wypadkach wyszłoby na korzyść Polaków, jak i żydów. Posel Pragier w przemówieniu swoim podkreślał konieczność zastosowania się do konstytucji.

który dowodzi, że życie zmusza amerykańskie uniwersytety do wprowadzenia przepisów normujących liczbę kształconych tam żydów. W tym samym duchu przemawiał poseł Dubanowicz.

Następnie poseł Kiernik oświadczył, że na jutrzejszym posiedzeniu zgłosi swój wniosek.

cią artykułów, lecz wyraża wątpliwość co do możliwości wprowadzenia miernika złotego. Tego samego zdania jest poseł Wierzbicki (Z. L. N.) i dr Kwiatkowski (Ch. D.) Obecny na posiedzeniu wice-minister Markowski wyjaśnił, że wysokość minimum egzystencji w sumie 2 milionów marek ma na celu uprzywilejowanie jakiegokolwiek warstwy, lecz jest wynikiem praktycznych względów. Po uwagach referenta Byrki dotyczących sposobu wymiaru podatku dyskusję nad art. 1 zamknięto. Głosowanie odroczone do następnego posiedzenia które odbędzie się dnia 16 b. m.

Rarańcza.

(W piątą rocznicę)

Ze względu na okoliczności, że prawie wszystkie ziemie polskie, podczas wojny wszechświatowej, zajęte były przez wojska państw centralnych, niemogliśmy, jako naród, jasno wypowiedzieć swojej woli. Niemogliśmy też objawiać naszych sympatji dla tych, którzy zainteresowani byli i są w osłabieniu odwiecznych naszych wrógów.

Nieliczna tylko garstka Polaków, zamieszkałych zagranicą, mogła ujawniać publicznie polską myśl, manifestując sympatje polskie dla spraw Państw koalicyjnych. Sam fakt, jednakże, istnienia formacji, polskich wojskowych, walczących łącznie z wojskami Państw Centralnych przeciw Rosji — Państwu bądź co bądź — należącemu do koalicji, nie przyczyniał się wcale do tego, ażeby w Państwach koalicyjnych uczucia i sympatje polskie brano za dobrą monetę.

Dodać należy, że specjalnie w byłym zaborze austriackim, opinia, na szereg lat przed wojną, była urabiana przez różne czynniki, a w tej liczbie i czynniki rządowe w kierunku konieczności wojny z Rosją i mogących z tego powstać koncesji dla Polski. Pokazywano, mianowicie w perspektywie przyszłe Królestwo Polskie z jednym z Habsburgów na czele. Jakim tworem miało być to przyszłe państwo, t. j. czy byłoby państwem samodzielnym, czy też stanowiło by państwo związkowe z Austrią, lub Niemcami, oraz jak daleko miały sięgać granice tego przyszłego państwa, tego nikt nie wiedział. Wiedzano tylko jedno z pewnością, że politycy polscy zjednani dla tych zamierzeń prusko-austriackich, publicznie rezygnowali z Poznańskiego.

Ci wszyscy w kraju, którzy rozumieli, że jedyne stawienie nasze leży w zwycięstwie Koalicji, głosu publicznie zabierać nie mogli z powodu stanu wojennego w jakim się kraj podczas wojny znajdował i strasznych represji jakim każda myśl i słowo niezależne podlegały.

Jeżeli jeszcze wziąć pod uwagę bierność społeczeństwa, wywołaną fatalnymi wprost warunkami istnienia z powodu warunków jakie Niemcy w kraju wytworzyli, pozbawiając całe masy ludzi możliwości zarobkowania, to nie dziwnego, że idea walki po stronie państw centralnych robiła na zewnątrz wrażenie idei wyznawanej przez całe społeczeństwo.

Początkowe zwycięstwa Niemców sprzyjały tej orientacji, lecz im więcej zbliżała się wojna ku końcowi, tem więcej myśląca część społeczeństwa naszego przepełniona była troską o to czy w ostatnim momencie wojny my, Polacy, znajdziemy się w gronie zwyciężonych, czy też w gronie zwycięzców.

Niemcy, tworząc fikcyjne Królestwo Polskie, liczyli na naiwność i bierność społeczeństwa i liczyli, że za pomocą tego szantażu, uda im się z Polski wydestakować jeszcze kilkaset tysięcy zdolnego do boju żołnierza, lecz w tym wypadku zawiedli się absolutnie, gdyż nawet i tu część społeczeństwa polskiego, która przedtem uznawała konieczność współdziałania z państwami centralnymi, po upadku caratu, nie miała odwagi w dalszym ciągu kontynuować tego współdziałania.

Wyloniła się więc kwestja stanowczego i oficjalnego zaznaczenia stosunku Polaków do Koalicji.

I chociaż w lutym 1918 roku jeszcze wierono w siłę niemiecką i wydawało się że Austrija i Niemcy to jeden wielki obóz wojenny i że upadek Rosji może być wielkim atutem przeciwko Koalicji, gdyż w skuteczną pomoc Ameryki nikt nie wierzył, ze względu iż udział Ameryki w wojnach Europejskich nieznana przedtem historia, jednakowoż oddanie przez Niemców i Austriaków, przy zawieraniu pokoju w Brześciu—Chelmszczyzny, poruszyło silnie umysły.

Nastąpiła godzina czynu. W Rosji tworzone już formacje wojskowe polskie Dowbora—Muśnickiego. Formacje te jednakże miały na myśli jaknajprędzej dostanie się do kraju i oddanie się w rozporządzenie ówczesnej Radzie Regencyjnej.

Znajdująca się wówczas na froncie wschodnim II brygada Polskiego korpusu posiłkowego pod dowództwem Jenerała Hallera, postanowiła zmanifestować przed światem, że niesolidaryzuje się z Niemcami. To też otrzymawszy wiadomość o losach Chelmszczyzny, wszyscy żołnierze pozrzucaли odznaki austriackie. Jenerał Haller, wydawszy dn. 15 lutego 1918 roku odezwę do Narodu Polskiego, w której motywuje o konieczności opuszczenia przez wojska polskie pozycji wyznaczonych im przez państwa centralne, zaznacza, że prowadzi swoich żołnierzy zagranicę, t. j. tam, gdzie powstaje polska siła zbrojna.

Pod tą datą napisał Jenerał Haller list do Cesarza Karola w Wiedniu następującej treści:

„Z powodu haniebnej zdrady, jakiej dopuściły się Austrija i Niemcy wobec swojego tak zwanego sojusznika, jakim być miała Polska — dłuższe pozostawanie Legjonów Polskich w armji austriackiej nie licuje z godnością narodu i żołnierza polskiego. Musimy zerwać ostatnią nić, która łączyła nas z Austrią. Dlatego opuszczamy terytorjum Austrii, by szukać wolności po za jej granicami.

Dla tego odsyłam wszystkie odznaczenia i ordery jakie kiedykolwiek otrzymałem i załączam żelazny krzyż z prośbą o oddanie Cesarzowi Wilhelmowi. J. Haller“.

Tego dnia o godzinie 6-ej wieczorem rozpoczęto przejście okopów pod Rarańczą.

Chwila ta zdecydowała o stosunku naszym do koalicji. Ten czyn polskiego żołnierza, po porzuceniu braterstwa broni z państwami centralnymi, następnie przeprawa przez Rosję — Murman do Francji, a co najważniejsze utworzenie tam armji polskiej pod dowództwem Jen. Hallera, spowodowało, że w chwili zwołania traktatu pokojowego, znaleźliśmy się w gronie państw zwycięskich, mieliśmy pewien głos podczas konferencji pokojowej, a co najważniejsze, zyskaliśmy wydatne poparcie ze strony Państw Koalicyjnych w kierunku przyznania niepodległości Polski i rozszerzenia granic naszej Ojczyzny.

To też dzień 15 lutego winien być dla nas Polaków tym dniem historycznym, który odwrócił od nas klęskę, jaka nas oczekiwałaby przez pozostawanie w braterstwie broni z Niemcami. Datę tą każdy dobry Polak winien dobrze zapamiętać.

Rabusie o „wojnie rabunkowej“

(o) Pod tytułem „Czwarta wojna rabunkowa“ pisze „Lodzer Freie Presse“. „Są na świecie różne narody u których pewne pojęcia stały się tradycją, która przechowała się od pokoleń ubiegłych stuleci aż do czasów dzisiejszych. Słyszymy więc o tradycyjnej tolerancji narodu polskiego (której w ostatnich czasach niestety nie wiele można zauważyć), o tradycyjnym konserwatyźmie Anglika i t. d. We Francji stał się prawdopodobnie tradycyjnym specjalny rodzaj polityki, która uczy, w jaki sposób powiększa się swoje posiadłości kosztem chwilowo osłabionego sąsiada“.

Wspomniany dziennik opisuje następnie „zbojcekie“ wyprawy Ludwika XIV do Nadrenji, poczem przechodzi do czasów dzisiejszych i

dając wyraz świętemu oburzeniu, nazywa obecną politykę Francji „godnem ogniwem w łańcuchu wojen rabunkowych Ludwika XIV“.

Jeśli chodzi o przypomnienie faktów historycznych, to i my przypomni my panom z „Lodzer Freie Presse“ podobne wyprawy. Urządzali je pewni świątobliwi recerze zakonni i ich nieodrodni potomkowie, królowie pruscy. A napadli na tą właśnie ziemię, na której obecnie Niemcy cieszą się swobodą i wolnością, jakiej nie mają nawet we własnej ojczyźnie. Ostrożnie z porównywaniem i przypominaniem faktów historycznych, panowie hakatyści, by wam nie przypomniano więcej niemiłych dla was faktów, niż wy innym! (S.)

Z czerwonego raj.

„KURS NIERZADU W MOSKWIE“

„Moskowskija Izwestia“ skarżą się że na kursach siostr i braci „socyjalnej pomocy“ w klasztorze zaczajewskim, zamiast siostr i braci znajdują się złodzieje i prostytutki. Winę ponosi tutaj — pisze pismo bolszewickie — wydział aprowizacji, który nie dostarcza żywności. „Kierowniczka kursów, Niemczankowa — piszą „Izwestja“ — rozporządza 12 zapasowymi racjami, których jednakże nie wydziela kursistom; to też ci ostatni są tak głodni, że, aby utrzymać się przy życiu przyszłe siostry zaczęły uprawiać prostytucję, a bracia jakoś sobie radzą drobnymi kradzieżami“.

SKAZANIE NA ŚMIERĆ 14-LETNIEJ DZIEWCZYNY.

Do jak olbrzymich rozmiarów dochodzi barbarzyństwo bolszewików i ich bezwzględność stosowana wobec wszystkich kontrrewolucjonistów (a do tej kategorii zalicza się w sowdepji każdego, kto nie wyznaje komunistycznych przekonań), jaskrawie świadczy wyrok niedawno wydany, a obecnie ogłoszony na łamach prasy sowieckiej w Moskwie przez tamtejszy sądowy „trybunał dla dzieci“. Mianowicie sąd ten, mający się specjalnie opiekować dziećmi i zamiast kar stosować środki poprawcze i wychowawcze, skazał na śmierć przez rozstrzelanie dziewczynę 14-letnią, niejaką Anfizę Kaakrewą, oskarżoną

o to, iż w czasie przejazdu osławionego twórcy czerezwyczajki, Dzierżyńskiego przez ulicę miasta, rzuciła w kierunku jego samochodu kamień, który lekko zranił szofera. Na tej podstawie pociągnięto ją do odpowiedzialności za zamach polityczny na reprezentanta wyższej władzy sowieckiej.

Dziewczynka istotnie zeznała, że chciała zabić kata, który zamordował jej ojca. Okazało się, że ojciec nieletniej zbrodniarki, robotnik fabryczny został rozstrzelany przez bolszewików jeszcze w roku 1920 za udział w kontrrewolucyjnym zamachu.

Rzeczoznawcy sądowi stwierdzili, że o skarżona już od 3 lat chora jest na płuca, a ponadto zdradza silny rozstrój psychiczny. Mimo to zapadł wyrok śmierci.

SOWIECKIE CENY.

Pisma donoszą, że w styczniu br. w Rosji wzięto do ręki ceny następujące:

Funt chleba kosztował w dniu 24 stycznia 750 000 rb., funt mięsa 2 i pół miliona rb., funt masy 10 milionów, jajko 500 tys. rb. za sztukę, funt cukru 8 milionów rb., kwarta mleka 5 mil. rb. funt fasoli 2 mil. rb., funt mydła 8 mil., funt herbaty 60 mil. rb., szpulka nici 5 mil. rb., para trzewików 500 mil. rb., palto 1800 mil. rb., 1 arszyn szewiotu 250 mil. rb., funt tytoniu 120 mil. rb., 25 sztuk papierosów 6 mil. rb., za uszycie sukni 150 mil. rb.

Kronika zagraniczna.

O ZDRADĘ STANU.

(x) Znany dziennikarz francuski, p. Ernest Judet, b. wydawca „Eclair“u“ tudzież współnik jego malarz, szwajcarski Hans Bossard, skazani

zostali przez trybunał karny w Paryżu na dożywotnie zamknięcie w twierdzy za usługi oddane podczas wojny nieprzyjacielowi w zamian za otrzymaną od poselstwa niemieckiego w Bernie sumę 2 milionów franków. Rozprawa odbyła się w nieobecności oskarżonych, którzy schronili się zagranicę. P. Judet ma przebywać w Guntan nad jeziorem Thun w Szwajcarii.

NA MARGINESIE.**Niepotrzebne refleksje.**

Prezydent Czechosłowacji Masaryk — jak donoszą pisma czeskie — od kilku dni cierpi na silne zdenerwowanie i bezsenność. Powodem tego ma być okoliczność, iż podpisał wyrok na pewnego mordercę — po długim wahaniu i zasięgnięciu porady najwybitniejszych prawników.

Takie przejęcie się losem bliźniego przy nosi zaszczyt prez. Masarykowi, znanemu ze swej humanitarności, naczelnikowi narodu czeskiego, odczuwającego, całą tragedję odebrania komuś życia.

Czy inni prezydenci, osadzający na śmierć „zgodnie z aktami i sumieniem“, mają jakie wątpliwości w tym kierunku nie jest nam nie wiadome.

WIADOMOSCI Z KRAJU.**Spółkowanie red. „Naprzodu“**

(k) W Krakowie w kawiarni „Grand“ do Harkera naczelnego redaktora „Naprzodu“ zbliżył się akademik p. Tabaczyński i spółkował go za artykuł przeciw młodzieży wszechpolskiej, umieszczony w „Naprzodzie“.

Jak w dzikim kraju.

(k) We wtorek o g. 5 rano, na stacji Skiernewice do pociągu pociągu pociągu krakowskiego, do przedziału II-iej klasy, zajmowanego tylko przez pewnego inżyniera, wszedł jakiś mężczyzna.

Gdy pociąg ruszył, przybyły wyjął rewolwer i steroryzowawszy inżyniera, zrabował mu futro walczkę i marynarkę, poczem wraz z łupem wyskoczył w biegu.

Ograbiony pociągnął natychmiast za sznurzek bezpieczeństwa, na skutek czego pociąg zatrzymano, lecz zuchwały opryszek kolejowy, korzystając z ciemności, zbiegł.

Po przybyciu pociągu na dworzec Główny, ograbiony zgłosił się do L-go komisariatu kolejowego i zawiadomił o napadzie rabunkowym.

Aresztowanie uchodźców żydów we Lwowie.

(k) Policja lwowska wykryła podczas rewizji w lokalu „de la Paix“ kilkudziesięciu uchodźców żydowskich, którzy zamieszkiwali we Lwowie bez żadnych dokumentów polskich. W najbliższym czasie będą oni deportowani zagranicę.

Sprawa pożyczki m. Warszawy.

(k) W poniedziałek odbyło się posiedzenie warszawskiej rady miejskiej, poświęcone sprawie 5 miljardowej pożyczki od rządu dla miasta. Za pożyczką głosowała również i PPS, czem oburzyła frakcję żydowską, tak dalece, że r. Hoernes zagroził (i) że albo będzie uznany za reprezentanta ludności miasta równego w prawach z innymi, albo pójdzie sobie stąd! (Szczęśliwej drogi do Palestyny Przyp. Red.) wniosek przeszedł większością głosów przeciw kilku głosom żydowskim.

Zbieranie składek na pogrzeb żyjącej żony.

(k) We Lwowie aresztowano dwóch mężczyzn rzekomo braci (nazwiska ich dzienniki nie wymieniają), którzy podawali się za zecerów, pozbawionych do 27 tygodni pracy i zbierali datki na pogrzeb żony jednego z nich, żyjącej i cieszącej się najlepszym zdrowiem. Do jakiego stopnia zręcznie wzięli się do tego przedsięwzięcia, dającego od paru miesięcy utrzymanie im i ich rodzinom, do wodzi fakt, że apel ich do ofiarności ludzkiej, z którym obchodzili sklepy, prywatne mieszkania i drukarnie, zaopatrzył p. Obitek (zecer i wiceprez. miasta, a obecnie senator) dopiskiem: „Kolegów upraszam o uwzględnienie prośby koł. B.“ Obu amatorów łatwego zarobku aresztowano.

Sprawa zakwestjonowanych głosów

(k) Sprawa zakwestjonowanych głosów 6-ki i 8-ki przy wyborach do Kasy chorych ze strony pracowników, została ostatecznie rozstrzygnięta przez Ministerjum Pr. i Op. Sp., które zatwierdziło decyzję komisji wyborczej, uznająca głosy te za ważne.

Atoli, jak się dowiadujemy, w łonie komisji wyborczej, dzięki tajemniczym konszachtom socjalistycznym, udało się podobno przeciwnikom 8-ki, stworzyć większość, przeciwną uznaniu zakwestjonowanych głosów. Nie może to oczywiście w niczem już zmienić ostatecznie rozstrzygniętej i przesadzonej sprawy.

Wybory do Kasy Chorych.

(k) Niedzielne wybory do kasy chorych m. st. Warszawy, ze strony pracodawców miały przebieg dosyć ospały.

Zainteresowanie uprawnionych do głosowania słabe. Złożono ogółem 6,400 głosów.

W chwili zamknięcia numeru rozpoczyna się posiedzenie głównej komisji wyborczej, na którym ustalone zostaną wyniki głosowania. Przewodniczący komisji p. W. German, dyrektor Tow. Ake. K. Rudzki i S-ka.

Spodziewane jest ujawnienie kompletne go zwycięstwa narodowej listy 3.

Złoto polskie.

(k) Z dniem 15 b. m. P. K. O. otwiera rachunki terminowe w złotych polskich. Pieniądze, składane na rachunek bieżący, będą przy składaniu i podejmowaniu obliczane w markach polskich według kursu złotego polskiego. Kurs będzie codziennie obliczany przez P. K. O.

Kontrola pracy urzędników.

(k) Do wszystkich ministrów departamentów i urzędów nadszedł w tych dniach okólnik Rady ministrów, żądający danych o etatach i pracy każdego urzędnika, a specjalnie zaś referentów. Materjał w ten sposób zebrany, ma między innymi zawierać dane z ilości i jakości prac, załatwionych w ciągu całego roku 1922.

Naturalnie żyd.

(k) Lwowski sąd wojskowy rozpatrywał sprawę dezertera Samuela Rosenberga, plutonowego 20 p. p., który zdezerterował z wojska polskiego w roku 1921-ym i udał się do Niemiec, gdzie wstąpił do Heimstreu i prowadził agitację antypaństwową na terenie plebiscytowym, rozszerzając broszury i pisma ulotne. Rosenberga aresztowano z polecenia Komisji Międzysosusznicej. Po przeprowadzonej rozprawie trybunał skazał Rosenberga na 2 lata ciężkiego więzienia.

Kochanka otruta przemocą.

(k) Posługacz ze szpitala żydowskiego w Warszawie, niejaki Leffel, oświadczył się służącej, nazwiskiem Finkelstejn. Otrzymał kosa i skutkiem tego wpadł w szal; obsypawszy niedoszłą narzeczoną przekleństwami, wyjął z kieszeni flaszkę z jakimś gryzącym płynem, a ubezwładniony przerażoną dziewczynę, wlał jej do ust zawartość flaszki, poczem uciekł. Stało się to wczoraj wieczorem. Stan zdrowia Finkelsteinówny jest ciężki.

Fabrykantka aniołków we Lwowie

(k) We Lwowie aresztowano niejaką Marię Kulczycką, trudniącą się wychowywaniem nieślubnych dzieci. W przeciągu niespełna dwu lat zdołała ona uśmiercić 8 niemowląt, głodząc je, znęcając się nad nimi, bijąc i wystawiając je na mróz. Za takie „wychowanie“ pobierała potworna kobieta po 30.000 marek miesięcznie.

Nadużycia władz celnych w Gdańsku.

(k) Nadechodzą wiadomości o dalszych nadużyciach gdańskich władz celnych w dziedzinie niedozwolonego wywozu żywności. Mianowicie wobec zarzutów prasy niemieckiej, jakoby w Finlandji sprzedawane były całymi wagonami ziemniaki niemieckie, poselstwo niemieckie w Helsingforsie wystąpiło z komunikatem że ziemniaki te pochodzą z Gdańska. Z uwagi, że Gdańsk ma prawo wywozu jedynie pewnej ilości towarów kontyngentowych, wśród których ziemniaki nie są wymienione, ma się tu do czynienia z nowym wypadkiem masowego przemyślnictwa, tym razem drogą morską. Poprzednio, jak wiadomo, przychwytyły władze polskie wielkie transporty mąki, przemycanej drogą kolejową.

Co spowodowało zamordowanie metropolity Jerzego.

W sprawie zabójstwa metrop. Jerzego przybywają nowe szczegóły, dowodzące, że morderstwo to było związane z całym ruchem wśród duchowieństwa prawosławnego w Polsce oraz z granicą, przeciwko niezależności kościoła prawosławnego w Polsce.

Część tego duchowieństwa oraz działacze polityczni, jak nowy poseł sejmowy Serebrennikow, są zdecydowanymi przeciwnikami niezależności swego kościoła. Serebrennikow, który brał udział w soborze w Ławrze poczajowskiej, oświadczył przed zgromadzeniem, że chyba po jego trupie bis, kupi, zwolennicy niezależności, przeprowadzą swą wolę.

Do tego, aby niezależność stała się faktem prawnym, trzeba było zgody wszystkich patriarchów innych autonomicznych cerkwi prawosławnych. Patriarcha rumuński uznał niezależność kościoła prawosławnego w Polsce, szereg zaś innych patriarchów: w Jerozolimie, Antyochji, Synaju, Aleksandrii, uzależnił swą zgodę od zgody patriarchy w Konstantynopolu.

W tym celu miała przybyć do Warszawy w drugiej połowie lutego misja z Konstantynopola.

Przewidywano, że złoży ona przychylnie sprawozdanie patriarcharsze. Monarchiści rosyjscy obawiali się tej ewentualności i czynili wysiłki, aby przyjazd misji wstrzymać. Uznano, że najbardziej celowym i radykalnym środkiem ku temu będzie zamordowanie metr. Jerzego, który był jedynym kandydatem na przyszłego patriarchę kościoła prawosławnego w Polsce. Dzieła tego dokonał archimandryta Smaragd, od którego kul padł metropolita.

Co się dzieje z „Rozwojem“

Posłowie Zw. ludz. nar., Chrz. dem. i Klubu chrz. nar. zgłosili interpelację do prezesa ministrów i min. spraw wewnętrznych w sprawie rekursu Tow. „Rozwój“ do ministerjum spraw wewnętrznych na zawieszenie działalności tegoż Tow. przez komisara rządu, Franciszka Anusza którego to rekursu doręczono jeszcze w dniu 13 stycznia br. urzędnikowi kancelarii komisarza rządu za pokwitowaniem, dotychczas jeszcze p. Anusz „nie otrzymał“.

Interpelanci domagają się więc, dochodzenia w tej sprawie i ukarania winnych podobnego załatwiania spraw w urzędach państwowych, oraz zapytują kiedy Tow. „Rozwój“ otrzyma odpowiedź na swój rekurs.

Magistrat Piotrkowski naśladuje p. Anusza.

„Gazeta Piotrkowska“ podaje poniższą ciekawą wiadomość:

„Jednomyslną uchwałą zarządu m. Piotrkowa powziętą w ubiegły poniedziałek, dn. 5 lutego r. b.,

Otrzymał tegoż dnia dymisję referent wydziału finansowego magistratu p. Henryk Muszyński, obecny na nabożeństwie za duszę s. p. E. Niewiadomskiego.

Surową nagane otrzymał p. Niemczek, urzędnik magistratu, który przyjął opłatę za rozlepianie klepsydry o nabożeństwie za duszę s. p. E. Niewiadomskiego na słupach miejskich.

Wóznemu Wnukowskiemu, który rozlepił klepsydre o nabożeństwie za duszę s. p. E. Niewiadomskiego, zagrożono wydaleniem.

Zarząd miasta Piotrkowa stanowią obecnie p. J. Wallas — prezydent, p. Hugo Mantey — wiceprezydent, panowie: Bobiński, Dratwa, Próchnik i Żerkowski — ławnicy.

W Polsce ludzie nie chcą ziemi nawet darmo.

Według ustawy z 17 grudnia 1920 r. mają prawo do korzystania z nadania ziemi na Kresach Wschodnich również i powstańcy śląscy. W tym celu utworzono z końcem września 1921 r. urząd kolonizacyjny. Początkowo liczba zgłaszających była bardzo wielka, jednak wobec braku funduszy na zagospodarowanie się, napływ kandydatów jest bardzo znikomy.

Ogółem z 70 mniej więcej zatwierdzonych osadników śląskich, wyjechało na Kresy tylko 30. Wobec pewnych niedogodności lokalnych na Kresach Wsch. następną partją osadników śląskich w liczbie około 40 wyjechała na Pomorze i do Poznania, gdzie otrzymała przydziały.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Czwartek dn. 15 lutego Faustyna
Wschód słońca g. 7 m. 03
Zachód g. 4 m. 41

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielińska 63)
„Murzyn“
Filharmonja (Dzieńca 20)
Koncert Dymitra Smyrnowa
Teatr „Scala“ (Cegielińska 18)
Banko
„Casino“ (Piotrkowska 67)
Skandal w eleganckim świecie
„Odeon“ (Przejazd 2)
„Dziewczę z Piccadilly.“
„Luna“ (Przejazd 1)
Kto winien
Spół. Pracow. Państw. (Stenkiewicza 40)
Hrabianka bez nazwiska
„Nowości“ (Piotrkowska róg Główniej.)
7 lat nieszczęść
Miejska Biblioteka Publicz (Andrzeja 14)
otwarta codziennie od 3—9 wiecz.

Kalendarzyk historyczny.

1386 Władysław Jagiełło przyjmuje chrzest o
rządu katolickiego

Wiadomości bieżące

— Redukcja dni pracy w przemyśle.

b) W związku z krytyczną sytuacją w przemyśle od dn. 19 b. m. fabryki zjednoczonych zakładów Szajblera i Grohmana redukują pracę do 4-ech dni w tygodniu. Ta sama norma pracy prawdopodobnie stosowana będzie od przyszłego tygodnia i w innych większych fabrykach.

— Zlikwidowanie zatargu ekonomicznego w gazowni miejskiej.

Dnia 13-go b. m. związek pracowników gazowni zawiadomił radę nadzorczą, że przyjmuje podwyżkę na m. luty w rozmiarach proponowanych przez radę w dniu 7-go b. m. (10 proc. dodatku wyrównawczego i podwyżka zasa dnia według norm gazowni warszawskiej). Tym sposobem niebezpieczeństwo strejku w gazowni łódzkiej należy uważać za ostatecznie zażegnane.

— Wymiar podatku dochodowego.

Miejska Komisja Szacunkowa wymierzyła do dnia 1-go lutego r. b. mk. 5. 108. 265. 415 państwowego podatku dochodowego na 12,336 płatników.

— Miasta w walce z drożyzną.

Rada m. Kalisza zawiadomiła Magistrat łódzki, że postanowiła wystąpić do Klubów Sejmowych z memorjałem, domagającym się wprawdzenia całkowitego sekwestru ziemiopłodów Rada m. Kalisza proponuje innym miastom podjęcie identycznych kroków w tej sprawie.

— Ceny produktów spożywczych i nabiału.

b) Na zasadzie ekspertyzy fachowców zarejestrowano w referacie walki z lichwą przy komisaryjacie rządu następujące ceny produktów żywnościowych za 1 klg. fasola — 1840 mk. groch rozsolowy — 1850, buraki — 120, pietruszka — 480, czosnek — 1470, kapusta kiszona — 500, kasza manna — 2500, orkiszowa — 1440, pęczak — 1440, krakowska — 2875, groch polny — 1250, kolorowy — 1150, kartofle — 100, marchew — 120, cebula 1-go gat. — 550, 2-go gat. — 450, chrzan — 1240 mk. Masło śmietankowe nie drożej niż w warszawskim T-wie Ziemiańskim, masło oselkowe nie solone — 18,500 mk. solone jadalne — 18,000 i kuchenne — 15,800 mk.

— Podwyższenie opłat paszportowych.

b) W myśl rozporządzenia ministerstwa województwo podało do wiadomości, iż opłata za paszport zagraniczny wynosić będzie mk. 80,000, za wize 10,000 mk., za paszport zagraniczny t. zw. „wielokrotny“ 75,000 mk. i opłata za książeczkę paszportową wynosić będzie 1,000 mk. Rozporządzenie to obowiązuje z dniem dzisiejszym.

Złożywszy do grobu drogie nam zwłoki s. † p.

ARTURA PREISSA

noczuwamy się do obowiązku wyrażenia naszego serdecznego podziękowania wszystkim tym co bra li udział w oddaniu ostatniej przysługi zmarłemu, szczególnie dzięki składamy zaś szanownemu do chowieństwu p. pastrowi Schmidowi i Kreakowi za pełne pociechy słowa, Pabjanickiej Straży Ogniowej Ochotniczej za starania i trudy przy wyprowadzeniu drogiego nam zwłok, Towarzystwu Śpiewaczemu, Pabjanickie mu Stowarzyszeniu Gimnastycznemu Tow. Cyklistów, Cechom tkackim, oraz pracownikom majstrom i robotnikom firm „Stow. Hermana Preissa i S-ka“, „Bracia Preiss“ za okazane nam dowody współczucia, jak równ eż tym co uczcili pamięć zmarłego tak chojaem skia dan m wieńców na miejscu jego ostatniego spoczynku. (274d1)

Rodzina.

Pabjanice, dn. 13 lutego 1923 r.

Za duszę

S. † P.

ELIGJUSZA NIEWIADOMSKIEGO

odbędzie się dnia 16 lutego r. b. o godzinie 7-ej rano w kościele Najświętszej Marii Panny nabożeń sio wo żałobne, na które zapraszają rudaaków (5645al)

Pracownicy fabr. Biedermanna.

Odbudowa Konstantynowa.

O KREDYT RZĄDOWY. KOMISJA Z MIN. SKARBU W KONSTANTYNOWIE. OBDU DOWA JUŻ ROZPOCZĘTA.

b) Ożywiona ta osada, która podczas woj ny prawie zupełnie została przez bombardowa nie zniszczona, zaczyna się odbudowywać lecz w bardzo wolnem tempie. Przyczyn jest kilka, a więc brak planów policyjnych, a szczególnie niedostateczne zapomogi rządu i ogromne trudności, jakie powstają przy otrzymywaniu tych zapomóg w państwowym banku budowlanym w Warszawie.

Celem uproszczenia tych wszystkich formalności, które związane są dla mieszkańców Konstantynowa z wielkimi kosztami, sejmik zwrócił się do rządu o uzyskanie kredytu. Dla przyspieszenia i zbadania akcji na miejscu, bawiła ostatnio w Konstantynowie, komisja, złożona z przedstawicieli ministerstwa skarbu, generalnej dyrekcji odbudowy starostwa łódzkiego i osady Konstantynów. Komisja stwierdziła, że

około 90 domów jest kompletnie nieodbudowa nych, a w odbudowie jest tylko kilka domów.

Przy pomocy zasiłków rządu odbudowa no kościół katolicki, zaczęto odbudowywać kościół ewangelicki i 4 domy.

Władze samorządowe chcą stworzyć przez odbudowę Konstantynowa wzorowe miasteczko Polskie i w tym celu ministerstwo robót publicznych przyznało już 15 milionów na regulację miasta i budowę łaźni. W najbliższym czasie rozpoczęta będzie budowa kilku gmachów użyteczności publicznej.

Przekazano kredyt na odbudowę w wysokości 200 milionów mk. sejmikowi łódzkiemu, który będzie pośrednikiem między mieszkańcami Konstantynowa a warszawskim bankiem budowlanym.

— Ile soli zużywa powiat łódzki.

b) Biuro sprzedaży soli przy ministerstwie skarbu komunikuje, że w miesiącu ubiegłym sprzedano w powiecie łódzkim soli jadalnej 749 ton, bydlęcej 45 ton, przemysłowej i zmiotu 70 ton.

— W sprawie świadectw przemysłowych.

b) Województwo łódzkie zawiadomiło podległe mu organa, aby wobec upłynięcia terminu wykupu patentów zwracały uwagę na uchylających się od zapłacenia podatków i o wypadkach tych donosiły władzom skarbowym udzielając im wszelkiej pomocy.

Wynanki i kradzieże

— W sprawie zakładów „Brygada“.

b) Centrala zakładów „Brygada“ w Warszawie, dowiedziawszy się o zbankrutowaniu tutejszego oddziału wysłała przedstawiciela swego do Łodzi celem otrzymania ścisłych danych o zajściu. Przybyły p. Chmielewski zwrócił się do inspektora pracy Kulickowskiego z prośbą o informacje. P. inspektor pracy zajął przedstawiciela centrali o przebiegu afery.

Przedstawiciel centrali oświadczył iż gdyby robotnicy cofnęli żądanie 2 tygodniowego odszkodowania, centrala byłaby gotowa uregulować wy płać i kontynuować nadal pracę o ile skarga mogłaby być cofnięta ze sądu.

P. inspektor pracy oświadczył, iż zająłby się sprawą tą gdyby praca została natychmiast wszczęta na nowo i gdyby zakłady zatrudniały wszystkich dotychczas pracujących pod kierunkiem odpowiedzialnej administracji. Musiałaby być dana gwarancja co do zaległych poborów robotników oraz ustalony termin prekluzyjny w okresie jaknajkrótszym.

P. Chmielewski w odpowiedzi oznajmił, iż zapozna się ze sprawami buchalteryjnymi tutejsze go oddziału i w tych dniach udzieli ostatecznej odpowiedzi.

— Spekulacja cukrem.

b) Izrael Goldberg Zgierska 18, sprzedawał cukier po wygórowanych cenach. Znaleziono u niego 56 worków cukru wartości 11 milionów mk. za sekwestrowano.

— Aresztowanie paskarzy.

b) Komisariat rządu wydał rozporządzenie natychmiastowego aresztowania wszystkich skazanych za lichwę i spekulację, którzy w terminie nie wnieśli grzywny. Wobec tego rozporządzenia kilku handlarzy osadzono w więzieniu.

— Zwyródniały syn.

b) Katarzyna Zenzak zam. przy ul. Owskiej zgłosiła się do 3-go kom. pol. i zameldowała, że syn jej 14-letni Piotr stał ją okrada. Poszkodowana nie mogąc sobie dać rady z chłopcem wywiozła go na wieś na służbę. W drodze jednak wyrodny syn rzucił się na matkę i usiłował ją wrzucić z mostu do wody. Wyrodnego syna wraz z protokulem przesłano do sądu.

— Łapownictwo.

b) Major Fogel został zatrzymany wraz z przędzą, ponieważ nie mógł wylegitymować się z kąk posiada taką. Aresztowany, wręczył policjantowi 100,000 mk. jako łapówkę, za co został pociągnięty do odpowiedzialności.

— Pseudo ajenci.

b) Do mieszkania Bolesława Bartuszewicza przy ul. Napiórkowskiego 197, przybyło jakichś 3 mężczyzn którzy podając się za wywiadowców urzędu śledczego usiłowali aresztować właściciela miesz

szkania. Wówczas znajdująca się w mieszkaniu siostra B. wyszła zawiadamiać świadków, co widząc „ajenci” usiłowali zbiec. Puszczono się za nimi w pogoń i aresztowano Mieczysława i Bolesława braci Chądzieckich.

Teatr i muzyka

— Teatr Miejski.

Dzisiaj Teatr Miejski wystawia cieszącą się wielkim powodzeniem pogodną pełną humoru komedję Szaniawskiego „Murzyn”.

— Dzisiejszy koncert Dymitra Smirnowa i Berty Kreisberg.

Dzisiaj w czwartek w sali Filharmonji o godz. 8.00 wieczorem odbędzie się zapowiedziany koncert słynnego śpiewaka Dymitra Smirnowa z udziałem znakomitej śpiewaczki Berty Kreisberg.

Ze sądów

— Młodociągnięcia szantarzyści.

b) W trybie postępowania uproszczonego rozważał sędzia Zaborowski sprawę przeciwko 19 letn. Felkerowi i 20 letn. Rudolfowi Szplecerowi.

Za pomocą groźby ogłoszenia jakichś wiadomości o Joelu Lubce, usiłowali wymusić od niego 5.000 mk. w sierpniu 1921 r. Felker zeznał, iż wiedział o treści listu wręconego mu przez Szplecera, za co miał otrzymać 500 mk. Nie wiedział że postępowanie takie jest karalne.

Szplecer również przyznał się do winy. List wysłał dla tego, iż nie miał pieniędzy, a wiedział że Lubka kupuje kradzione rzeczy, więc groził mu policją. Podczas aresztowania znaleziono u oskarżonego jeszcze 3 listy adresowane do niejakego Borucha Brylenstajna, do Lubki oraz do Karola Szmilego. Treść tych listów była prawie ta sama.

Sąd skazał obu podsądnych po 4 miesiące więzienia, stosując jako środek zapobiegawczy miljon mk. dla każdego.

Skrzynka do listów.

— Ze Związku Oficerów Rezerwy.

W związku z notatką „Rozwoju” 1.24 br. pod tytułem „Niedyskretne zapytanie” Zarząd Zw. Oficerów Rezerwy Wojew. Łódzkiego wyjaśnia że wzmianka „Rozwoju” jakoby Stowarzyszenie „Brygada” miało jakąkolwiek łączność ze Stowarzyszeniem Oficerów Rezerwy względnie Związkiem Oficerów Rezerwy Wojew. Łódzkiego jest mylna, wobec czego, Związek Oficerów Rez. Wojew. Łódzkiego wyjaśnia, że Tow. „Brygada” niema nic wspólnego ze Związkiem Oficerów.

Informację jakiej Zarząd Zw. Oficerów zastrzegł w tej sprawie, wykazały że żaden z członków tegoż Towarzystwa „Brygada” nie jest członkiem niniejszego Związku Oficerów Rezerwy.

Bibliografia.

„Książki ciekawe.”

Wydana w „Książkach Ciekawych” powieść Benoit'a „Dla Don Karlosa” wzbudziła wśród prenumeratorów tego ruchliwego wydawnictwa żywe zainteresowanie. Wytworny tok narracji, barwna i błyskotliwa treść czyni ten utwór na ter. ponętym. Mistrzostwo słowa autora „Atlantydy” odtworzone zostało z pietytym przez znaną literatkę p. M. Domińską, która dokonała przekładu.

„Dla Don Karlosa” krótki powieść wymienia jednogłośnie jako najlepszą powieść tak popularnego dziś w Europie pisarza.

Wśród nowości, ukazały się ostatnio w „Książkach Ciekawych” wyróżniają się wyborne „Moje listy” Kornela Makuszyńskiego, oraz „Lew Sw. Marka” Edwarda Ligockiego

W najbliższych serjach zapowiada to wydawnictwo utworów Rudjarda Kiplinga, Jacka Londona i Kuprnia.

Uśmiech Sokratesa.

Ukazał się na półkach księgarskich tom bardzo interesujących nowel p. t. „Uśmiech Sokratesa” pióra znanego literata krakowskiego Michała Asaniki, Japolla.

Tryumf Paderewskiego w Milwaukee

Wszystkie milwauckie pisma na jedno się zgadzają, że ostatni występ Ignacego J. Paderewskiego w Milwaukee 15 stycznia br. był jednym wielkim tryumfem tego mistrza tonów.

Zdaniem tych pism, ani „podeszły wiek; ani lata niestrudzonej pracy nad budową wielkości Ojczyzny nie zdołały obniżyć sztuki i sztuki Ignacego J. Paderewskiego”.

Taki i to jednogłośnie wyrok wydało przeszło 5.000 osób, które wypełniły olbrzymią salę Auditorjum w Milwaukee, oddając niezwykły i jak żadnemu jeszcze dotąd artyście, hołd i uznanie.

Kiedy bowiem Paderewski o oznaczonej godzinie wyszedł na estradę, z przeciwniejszą wiodni rozległ się huragan oklasków. Publiczność odruchowo zerwała się na nogi i przeszło minutę witała entuzjastycznie Paderewskiego, który kilkakrotnie musiał wstawać od fortepianu aby ukłonami za owację dziękować.

Odezuł to Paderewski, bo jak tamtejsze pisma stwierdzają, mimo zmęczenia, grał dla swych wielbicieli o godzinę dłużej ponad program.

I czemuż zawdzięcza Paderewski ten entuzjazm, z jakim się wszędzie i na każdym koncercie spotyka? Zawdzięcza on to głębokiemu odczuciu serce amerykańskich wielkości pracy i poświęcenia jakich podjął się i dokonał podczas tej wielkiej wojny.

Dziwna atoli rzecz, że Amerykanie to czują i wielbią za to Paderewskiego, a wśród naszych tak trudno mu o uznanie i zrozumienie...

Ale, prawda! Nikt nie był, nie jest i nie będzie prawdopodobnie prorokiem wśród swoich.

Przemysł i handel

Inflacja i jej skutki.

Brak kapitału obrotowego, na który obecnie cierpimy, zwraca oczy społeczeństwa na jego przyczyny i znajduje je słusznie w nadmiernej inflacji, nie mającej nic wspólnego z potrzebami gospodarczymi kraju, w inflacji czysto skarbowej.

Pierwszy okres inflacji skarbowej, o takiej tylko bowiem w naszych stosunkach może być mowa, cechuje się silnym nagromadzeniem kapitału płynnego, nadmiarem gotówki, co powoduje obniżenie stopy procentowej rynku t. j. podług wyrażenia ekonomistów pieniądź staje się „tani”.

Znaczny bezpodstawny ekonomicznie przypływ gotówki o niskiej stopie proc. wywołuje przejściowe ożywienie życia gospodarczego kraju; powstaje szereg przedsiębiorstw świeżych, dawne, korzystając z łatwego kredytu, czynią inwestycje, rozszerzają się.

Kapitał jednak twórczy, rzeczowy został ten sam, o ten zaś kapitał zaczyna się rywalizacja zwiększonej ilości jednostek gospodarczych, z pośród których najpoważniejszym konkurentem jest rząd mający nieograniczoną możliwość wpuszczania znaków pieniężnych z powodu dopływu których zapotrzebowanie na dobra rzeczowe zwiększało się.

Niewspółmierność popytu i podaży wywołuje zwyżkę cen, zaś przekształcenie kapitału płynnego w inwestycyjny dalszą drożyznę.

O stucznie zwiększoną ilość kapitału, płynnego bo nastąpiło nie jego zwiększenie faktyczne, lecz rozwodnienie, ubiega się więcej jednostek gospodarczych, następuje ciasnota na rynku, kapitału obrotowego nie starcza, co wywołuje podniesienie stopy proc. rynku.

Słuszność tej teorii stwierdziliśmy dokładnie sami u siebie.

Kraj nasz, jeszcze w 1918 r. zniszczony przez wojnę i związane z nią rekwizycje, zaczął w latach następnych szybko wracać do przedwojennego rozkwitu (również dzięki kredytom zagranicznym) przeważnie przy pomocy rządu, pośredniej, zwiększającej jednak w ten sposób inflację, wywołaną wojnami na kresach i brakiem organizacji wewnątrz kraju; powstał szereg przedsiębiorstw świeżych, dawne czyniły inwestycje, zniszczone odbudowały się. Rezultaty nie dały jednak na siebie długo czekać; kryzys obecny jest jednym z poważniejszych (uprzedni latem 1921 r.) jakie przeżywalismy.

Kupecy i przemysłowcy nekani brakiem gotówki, zmuszeni są szukać kredytu i otrzymują takowy, jeśli ze źródeł prywatnych, to o bajeczne

wysokiej stopie proc. dochodzącej do 8 proc. (8 promil) dziennie t. j. 290 proc. rocznie. Na tak wysoką, zdawałoby się nieracjonalnie wysoką stopę rynkową wpływa w znacznej mierze obawa dewaluacji marki pol. przy dalszych emisjach.

Widzimy zatem ile ma słuszności paradoks, brak gotówki przy drukowaniu dziennie miliardów marek polskich!

Zb. de Vindonn.

Pasożytnicze pośrednictwo.

(=) Na odbytej niedawno w Warszawie naradzie przedstawiciele rzeźników obliczyli, że od chwili nabycia wieprza u hodowcy do chwili zawieszania go na kołku u rzeźnika koszty wynoszą 550 mk. na funcję.

Samo przyłączenie 1 wieprza z dworca na targ, będące monopolem t. zw. poganiaczy, kosztuje 8 tys. mk.

Sprawa spółek akcyjnych.

(=) Jak się dowiadujemy, w ministerjum skarbu odbyła się konferencja, poświęcona omówieniu sprawy organizacji nowych spółek akcyjnych.

Zwrócono uwagę na powstawanie spółek akcyjnych bez zdrowych podstaw finansowych obliczonych tylko na pomoc kredytową rządu, która przy dzisiejszych warunkach deprecjacji wierzytelności państwowych pozwala istnieć szeregowi przedsiębiorstw, nie posiadających zdrowych podstaw finansowych.

Uznano za konieczne dążyć do uruchomienia naszego życia gospodarczego od wstrząśnięć, mogących z chwilą stabilizacji marki wyiknąć wskutek wzmożenia się takich przedsiębiorstw.

O kredyty dla przemysłu.

(=) Minister skarbu odbył w piątek drugą konferencję z delegacją centralnego związku polskiego przemysłu, górnictwa, handlu i finansów. Tematem obrad było zapowiedziane ograniczenie kredytów rządowych.

Aby uchronić skarb od strat przy spłacie pożyczek, sfery gospodarcze proponują wprowadzenie obróć procentu dyskontowego, przeważnie od udzielanego kredytu, jak to jest w bankach prywatnych.

Minister skarbu zapoznał delegację ze swoim projektem obliczania sołat według wartości złota. Projekt ten ma być szczegółowo omówiony przez obie strony.

W zakończeniu minister Grabski oświadczył, że wydał P. K. K. P. wskazówki, zmierzające do uniknięcia wstrząśnięć gospodarczych w przeprowadzeniu reformy dotychczasowego systemu pożyczek.

Zakaz sprzedaży sacharyny.

(=) W najbliższym czasie mają być wydane przepisy dające możliwość nabycia sacharyny tylko w wypadkach zleconych ze względu na zdrowie przez lekarzy.

Zakaz ten przywróci niejako stan rzeczy z przed wojny, kiedy w Rosji surowo zabronione i karane było sprzedawanie i używanie sztucznych substancji słodkich. Zakaz ten został przez wypadki wojenne przekreślony. W wielu wypadkach cukiernicy, fabrykanci lemoniada, i t. d. używają sacharyny najzupełniej jawnie. W latach wojny miało to swoje uzasadnienie w braku cukru.

Dzisiaj brak ten już nie zachodzi. To też władze będą przeprowadzały zakaz z całą surowością.

Obligacje złote.

(=) Jak się dowiadujemy, Bank Ziemski wystąpił do ministerjum skarbu o pozwolenie wypuszczenia przez bank obligacji 6 proc. pięcioletnich, opiewających na złote polskie.

Wartość złotego ma być określana na podstawie przeciętnych notowań franka szwajcarskiego na giełdzie w tygodniu poprzedzającym płatność kapitału i kuponów.

Zapisujecie się do Tow. „Rozwój”!

Gielda.**Gielda warszawska z dnia 14 b. m.**

Dol. St. Zjed.	45500	Franki franc.	2780
Marki niem.	1, 50	Funty	

Czeki i wpłaty.

Belgia	2500	Londyn	212500
Berlin	2 00	Nowy Jork	45500
Gdańsk	1,93	Paryż	2850
Praga	1375	Wiedeń	67,00

Akcje.

Bank hand.	80,000	Ostrowiec	77000
" Dyskont	40000	Radzki	39500
" Kredyt.	15000	Starachowice	41000
" Zjed. Z Pol.	13000	Zyrardów	1,725000
Cukier	825000	Borkowski	6900
Drzewo	7550	Zegluga	4800
Lilipop	90000	Jabłkowscy	13500
Cegielski	122000	Nafta	8600

Gielda łódzka z dnia 14 b. m.

Dolary St. Zjed.	czeki	45000	45500	żąd.	tranz
" " "	gotówka	45000	45500		
Franki belgijskie	gotówka	2490	2500		
" " "	czeki	2500	2510		
Franki francuskie	gotówka	2 800	2805		
" " "	czeki	2800	2840		
Franki szwajc.	gotówka	8400	8500		
" " "	czeki	8570	8800		
Korony austriackie	"	67	6750		
Funty angielskie	gotówka	212000	212500		
" " "	czeki				
Korony czeskie	"	1,315	1,375		
Marki niemieckie	gotówka	1,45	1,50		
" " "	czeki	1,45	1,50		
Milionówka	"		1700		
Bank Związku Spółek Zarobkowych	"				

Gielda łódzka nieurzędowa

Wczoraj na nieurzędowej giełdzie w m. Łodzi, tendencja była mocna. Obroty średnie.

Płacono.

Dolary	46000	—	—
Funty	215,000	—	—
Franki franc.	2780	—	2800 — 2850
" belg.	2500	—	—
" szwajc.	8800	—	—
Marki niem.	2,15	—	200 —
Kor. austr.	0,67	—	—
" czesk.	1400	—	1390
Liiry	2500	—	—
Leje ram.	220	—	—
Wiedeń czeki	0,65	—	—
Berlin czeki	1,93	—	1,95 —
Milionówki	—	—	1800
Rubie (złote 25,000			
(srebrne 12,500			

MEBLE gabinetowe kryte skórą i gobelinem D Y W A N Y

Fabryczny zakład: łóżek metalowych Konrada Jarnuszkiewicza
Wyrobow Boci Thonet Materace

Kompletne urządzenie pokoi:

Stołowych, Sypialnych, Salonowych, i Gabinetów Meble koszykowe
Meble biurowe. Kuchnie białe.

Magazyn mebli **Wł. Romiszewskiego** Łódź, Piotrkowska 116.

Przyjmuje zamówienia na wszelkie roboty
z zakresu stolarstwa i tapicerstwa.

(5599d5)

Oszczędza ten kto zapłacił się na raty lub za gotówkę w firmie

„WYGODA” Piotrkowska 238

konfekcję damską, męską i dziecięcą, manufakturę i obuwie, które posiada w wielkim wyborze

UWAGA: Wszelkie obstalunki wykonujemy we własnej pracowni w przeciągu 4-ch dni

(Filii nie posiadamy)

(5549K)

Baczność pp. sprzedawcy artykułów dewotyjnych!

Książki do nabożeństwa

w wielkim wyborze nadeszły. Sprzedaż tylko hurtowo Biuro „Promień” Łódź, Piotrkowska 81. (250K3)

Licytacja.

W dniu 15 i 22 r. o godz. 10-ej w konnym oddziale przy ul. Kątnej № 7, zostaną sprzedane w drodze licytacji publicznej 4 konie i pies policyjny.

Ryszkowski

Komendant Policji Państwowej
powiatu łódzkiego.

(628)

Do wynajęcia w Krynicy

na sezon letni na przeciąg 5-ciu do 6-ciu lat willa, pięknie położona, posiadająca 15 pomieszczeń. Pożądanym jest, aby część samy dzierżawnej za wymieniony okres czasu uszczona była przez reilektanta zgóry. Zgłoszenia należy kierować pod adresem: Stanisław Kurdziel, Krynica, willa Romanówna. 271s1

Dr. Eugenia Gerszuni**Piotrkowska 121**

Choroby kobiece i weneryczne kobiet. Przyjmuje od 12 — 1 od 4 — 6, w niedzielę i święta od 9 — 12. (5202k1)

Do Myśliwych

Kupujemy świeże skóry z dzikich zwierząt całego świata jak: Lisy, Wilki, Kuny, Tchórze. Wie w órki, Sobole, Kangury i t. p. Kupimy nie tylko te, które sami upolujemy, lecz jeżeli kupicie od innych myśliwych i przy niesiecie do nas, możecie zarobić ładnie pieniądze.

Przyslij skórę na próbkę a damy Ci cenę.

Kupujemy tylko świeże skóry

S. FIRTKO
426 Penn Ave. Pittsburgh Pa
United States of America 503Kc

A jednak najtaniej:

Pałta, Suknie, Bluzki,
Spodniczki, Fartuchy
i dziełny
Kupić można w firmie

„Wulka”

Łódź Piotrkowska 175
Ceny b. przystępne 5625K

Krawaty

w dużym wyborze, po niskich cenach. Przeróbka odświeżania i wyrób krawat. w z po wierzonych materiałów. Pracownia krawatów Andrzeja 12. 156KJ

Egzem, Liszaje i t. p.

usuwa maść.
„Lain Age” sprzedają apteki i składy apteczne Apteka W. Sokolewicz Przejazd № 19 (wprost poczty) 66K10

Pokój

dla podmajstra fabrycznego z żoną, z umeblowaniem lub bez, poszukiwany. Cena i okolica obojętne. Oferty sub „J. C.” do Rozwoju. (5656d2)

Najlepsza, najhigieniczniejsza przysypka dla dzieci

**Puder „DZIWI” z kogni-
kiem.**
Sprzedają apteki i składy apteczne. Apteka W. Sokolewicz Przejazd 19. 64K10

**Odmrozenie Maść (z kogni-
gułkiem)**

„Mrozol” leczy, goi ranki za pomocą odmróżania kończyn. Sprzedają apteki i składy apteczne. Apteka W. Sokolewicz Przejazd № 19. apteka (wprost poczty). (4825K)

Królicze

skórki kupuje i zajecze, farbiarnia futer. Lipowa 63, I piętro, n. Lewandowski. (151b)

Sala Filharmonii, Dzielna № 20.

W środę dn. 21 lutego r. b. o g. 8.30 w. — odbędzie się —

Wieczór Eksperymentalny

ostatni przed wyjazdem za granicę niezrównanego autometryzisty magnetyzera i telepaty

Rom Romano

1. Eksperymenty fakirów hinduskich.
2. Wspólna wola i telepatya nowoczesna.
3. Tajemnicza wiedza Yogów.
4. Fenomen — między życiem a śmiercią. Autohypnoza na sposób takirów hinduskich.
5. Człowiek bez nerwów.
6. Zasosowanie magnetyczne i wpływy tychże na nerwobóle i inne choroby.
7. Zgadnienia duszy ludzkiej.
8. Wyczuwanie fluidów.
9. Miłość a sugestia.
10. Tajemnica stanu podświadomego i inne.

Bilety do nabycia w gmachu Filharmonii przy kasie № 1, od 10 — 1 i od 3 — 7. 5640bs

Węgiel

drzewny w każdej ilości sprzedają składy opałow przy ul. Franciszkańskiej 25. 257b4

Kto

dyskontuje krótkoterminowe weksle solidne 2 — 5 tygodniowe wysokości 100 — 500 000 mk. Oferty do „Rozwoju” pod „Dyskonto”. 256b4

Płace

150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, garderobę
Konstantynowska 7, Milich
prawa oficyna, 1-sze piętro

Kupuje

płace 200 proc. drożej za brylanty złoto, srebro i biżuterję zęby sztuczne, garderobę i szale czarne. Zachodnia 32 naprzeciw lombarda i p. L. Milich. 215K02

Zastrzezenie.

Niniejszym zawiadamiamy, iż zaginęły nam 3 kwity na smole wydane przez Gazownię Miejską w Łodzi dnia 16 grudnia 1922 r. za Nr. 3047, 3048 i 3049 po 20000 kg. każdy. Kwity powyższe niniejszym unieważniamy. Odsosne zastrzezenie zrobione w Gazowni Miejskiej.

Spółka Akcyjna dla Przemysłu i Handlu „POLON”

5637s3

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 9—2 i 6—8.
Panie od 5—6 5157

Międzynarodowa Komisja Pracownicza

W czwartek, dnia 15 b. m. o godz. 8 i pół wiecz odbędzie się w sali Stowarzyszenia Handlowców Polskich Piotrkowska № 108.

WIEC

pracown. przemysłu włókienniczego

Na porządku dziennym:

- 1) Sprawozdanie z akcji syczniowej,
- 2) akcja lutowa,
- 3) wolne wnioski.

Koledzy i Koleżanki!
Zrzeczeni i niezrzeczeni!
Stawcie się wszyscy!

